

SOP Schrijfwijzer

Inhoud

1. Visie en kaders

1.1. Visie vanuit het SWV: wordt aangeleverd

1.2. Visie vanuit de Bestuur: wordt aangeleverd

1.3. Visie vanuit de school

De school

Wij zien de openbare school als een ontmoetingsruimte van en voor de samenleving met ruimte voor verschillen. Ontmoeten -in een cultureel pluriforme leefomgeving- zien wij als een belangrijke bron van leren.

De school en de samenleving

Wij zien de openbare school als publiek domein met een publieke taak. Daarom stellen wij gebouwen en voorzieningen actief beschikbaar voor de Gorcumse gemeenschap en dragen wij actief bij aan duurzame sociaal-economische ontwikkelingen in wijk en stad.

De leerling

Wij zien de adolescentie levensfase als een cruciaal stadium voor de ontwikkeling van de identiteit en eigenheid van mensen. Wij zien de school daarom als een oefenplaats voor jongeren. Fouten maken mag, mits hiervan wordt geleerd.

De leerling en de samenleving

Wij geloven dat maatschappelijke ontwikkelingen als individualisering en een multiculturele samenleving een actieve bijdrage van scholen vragen in het bevorderen van burgerschap en sociale integratie. Vanuit het openbare karakter van de school, leren wij jongeren betekenisvol deel te nemen aan de samenleving en deze te waarderen.

Het onderwijs

Eigentijds onderwijs vormt volgens ons de beste voorbereiding voor jongeren op het secundair vervolgonderwijs en –op langere termijn- de arbeidsmarkt, waar zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid de twee hoofdbestanddelen van succes vormen. Daarom bieden wij levensecht onderwijs aan in een contextrijke leeromgeving met hoogwaardige digitale voorzieningen.

De organisatie

Wij geloven in dienstverlening met een hoge professionele standaard. Daarom stellen wij ons dienend op naar onze klanten en partners en zijn wij betrouwbaar, communicatief en transparant.

Wij zien onszelf als professionals. Daarom evalueren we jaarlijks vooraf gestelde doelen, stellen wij deze bij waar nodig, en voeren wij een actief professionaliseringsbeleid.

2. De inrichting van ons onderwijs

2.1. Aannamebeleid

Leerlingen worden door de basisschool aangemeld.

Een aanmelding bevat het advies van de basisschool het OKR, gegevens uit het LVS en eventuele OPP. Deze gegevens worden door afdelingsleider brugklassen beoordeeld, daaruit volgt een advies. Dit advies wordt in de plaatsingscommissie besproken, hieruit volgt een definitieve plaatsing.

Uitgangspunt zijn de richtlijnen van het samenwerkingsverband.

2.2. Indeling op niveau, streaming

Aan de hand van het advies van de basisschool, eventueel mondeling overleg met groepsleerkracht, gegevens uit OKR en LVS (en eventuele OPP) wordt er geplaatst.

2.3. Differentiëren naar leerstijl

Het leer- en ontwikkelingsproces van leerlingen is het resultaat van een ingewikkeld samenspel van uiteenlopende factoren. Zo zijn cognitieve capaciteiten van leerlingen van invloed op de manier waarop zij de leerinhoud eigen maken. Hetzelfde geldt voor de opvattingen die leerlingen over leren en kennis hebben.

Kolb gaat ervan uit dat er vier fasen in leerprocessen zijn te onderscheiden:

1. **Concreet ervaren:** iets doen en dan ontdekken wat dat voor gevolgen heeft. Zo'n ervaring is vaak emotioneel gekleurd: de leerling ervaart al doende succes of teleurstelling.
2. **Reflectief observeren:** bekijken wat er gebeurd is en daarover nadenken en erop verder fantaseren. De leerling ziet niet alleen wat er is gebeurd, maar probeert ook de oorzaken en achtergronden daarvan te ontdekken en te bedenken wat de mogelijke gevolgen zouden kunnen zijn.
3. **Abstract conceptualiseren:** de leerling zoekt een theorie (verklaring, model, concept). Hierdoor hoopt hij aan hetgeen hij ervaren heeft en waarover hij heeft nagedacht een zekere voorspelbaarheid te kunnen koppelen.
4. **Actief experimenteren:** de leerling gaat toetsen of de in de vorige fase ontdekte theorie werkelijk klopt. Niet alleen door zijn eerste handeling te herhalen, maar ook door die theorie toe te passen op andere, soortgelijke situaties.

In de klas: Iedere leerling heeft een andere leerstijl. Met grote klassen is het moeilijker een passend aanbod voor iedere leerling aan te bieden. Daarom bestaan de lessen uit een opbouw van klassikale instructie, zelfst. werken, samenwerken en individuele instructie. Differentiatie in de klas wordt aangeboden door de vakdocent. Differentiatie buiten de klas vindt plaats via individuele trajecten. Als de leerstijl van de leerling botst met klassikaal lesgeven, kan dat betekenen dat we buiten de klas op zoek moeten naar extra of andere ondersteuning. Dit kan op school door bijvoorbeeld een periode maatwerk te volgen.

Op het Fortes Lyceum werken we ook met talentenstromen. Naast onderwijssoort stelt dit leerlingen ook in staat een keuze te maken voor talent en belangstelling.

2.4. Differentiëren naar niveau, bevorderingsnormen

Zie bevorderingsreglement (bijlage).

De leerlijnen voor leerlingen staat beschreven in de PTA/ PLOT. Deze zijn terug te vinden via de site en voor alle ingeschreven leerlingen inzichtelijk.

Daarnaast gaan we volgend jaar van 5 periodieke leerling besprekingen naar 3 periodieke momenten. Wel is vanaf volgend jaar wekelijks de dinsdagmiddag in het rooster opgenomen voor teamoverleg/ sectieoverleg om klassen eerder in beeld te krijgen.

2.5. Pedagogisch/ Didactisch concept: Zie punt 2.3

De gemiddelde lessituatie gaat uit van: klassikale instructie, zelfstandig werken, en leren samenwerken.

De rol van de leraar is aan het verschuiven van 'voor de klas' naar 'in de klas' dit hangt o.a. samen met de ontwikkeling van I-pads/ tablets in de klas.

De 3 docentencoaches zijn zich verder gaan verdiepen in 'de 5 rollen van de docent'. Deze methode is uitgangspunt voor verdere professionalisering van het docententeam. Dit jaar staat de focus voor het team op differentiëren binnen school.

3. De basisondersteuning die u mag verwachten

3.1. Zorgstructuur (organogram als bijlage)

De begeleiding in de 1e lijn wordt ondersteund door de zorg- en begeleiding uit de 2e en 3e lijn. Om leerlingbegeleiding, onderwijs en zorg te laten integreren onder één dak is een heldere structuur en samenwerking tussen de 3 lijnen noodzakelijk.

De mentor, zorgcoördinator, afdelingsleiders, (externe) specialisten en het Zorg Advies Team zorgen ervoor dat de begeleiding van onze leerlingen op elkaar worden afgestemd.

De eerste lijnzorg

De eerste lijnzorg, de basiszorg, deze zorg is de basis van alles wat binnen onze school gebeurt en betreft dus alle leerlingen van onze school. De verschillen tussen leerlingen zijn zichtbaar op het gebied van kennis, vaardigheden en gedrag. De mentor is in samenspraak met het team lesgevende, de eerst verantwoordelijke voor alle contacten rond en met de leerling en ouders. Het leerlingvolgsysteem is een belangrijk hulpmiddel voor de mentor om studieresultaten te volgen en aanvullende informatie toe te voegen. Mogelijke leerproblemen kunnen bekend zijn via de OKR basisschool, of zijn gesignaleerd vanaf de eerste klas. Warme overdracht heeft plaatsgevonden met leerlingen die van de basisschool zijn gekomen. In de eerste schoolweken wordt bij de leerlingen in de brugklas een signaleringsdictee afgenomen en gecorrigeerd door de docenten Nederlands. Onze dyslexiecoach maakt vervolgens een foutenanalyse. Bij een slechte score volgt vervolgonderzoek door de dyslexiecoach. Ouders worden geïnformeerd over de resultaten vervolgonderzoek en geadviseerd over mogelijk te nemen stappen. Regelmatig beoordeelt de schoolleiding de kwaliteit van het onderwijs of dit in voldoende mate aansluit bij de leerlingen. Doorstroom gegevens en examenresultaten maken hiervan onderdeel uit.

Het personeel van onze school beschikt over pedagogische en (ortho) didactische kwaliteiten, waardoor zij handelingsbekwaam leerlingen kunnen begeleiden. De schoolleiding neemt hiervoor in haar personeelsbeleid mogelijkheden op tot verdere professionalisering van haar medewerkers.

Personen die betrokken zijn bij de eerstelijnszorg:

- vakdocenten
- mentor
- de schoolleiding (inclusief zorgcoördinator)
- het onderwijs ondersteunend personeel

De tweede lijnszorg

Met de tweede lijnszorg wordt de zorg bedoeld die geboden wordt door gespecialiseerde deskundigen. Zij bieden zorg met betrekking tot het leerproces, keuzeprocess, sociaal-emotionele begeleiding en groepsbegeleiding.

Binnen deze lijn zijn de volgende personen betrokken:

- De leden van het zorgteam (Locatieleiding, inclusief zorgcoördinator en mentoren)
- zorgcoördinator
- afdelingsleiders
- decanen
- leerlingbegeleider
- dyslexiecoach
- Pedagoge
- Schoolcontactpersoon Pasvorm (link naar derde lijnszorg)

De derde lijnszorg

Met de derde lijnszorg worden de hulpverleningsinstanties van buiten de school bedoeld. De personen/instanties gaan in overleg en in samenwerking met de school over tot onderzoek en/of trainingen. In bepaalde gevallen zullen personen/instanties aan het zorgteam worden toegevoegd. Zij bieden zorg met betrekking tot het psycho-sociale en sociaal-emotionele begeleiding in relatie tot de andere leefgebieden van de leerling. Binnen deze lijn zijn de volgende personen betrokken:

- Het Zorg Advies Team
- De ATLV commissie
- Wijkagent
- Het samenwerkingsverband Pasvorm
- Jeugdteams
- Jeugdarts
- Schoolverpleegkundige
- Schoolmaatschappelijk werk
- Leerplichtambtenaar
- Leerlingbegeleider arrangementen
- Cluster 1,2 organisaties

3.2. Mentoraat

Docenten kunnen aangeven of zij mentortaken willen oppakken, in overleg met de locatieleiding wordt deze taak toegewezen. De mentor is eerste aanspreekpunt voor de leerling/ouders.

Leerjaar 1:

- Kennismakingsmiddag voorafgaand aan het schooljaar met leerlingen.
- Kennismakingsavond met ouders en mentor voorafgaand aan het schooljaar.
- Belronde rond de herfstvakantie van mentoren naar alle ouders.
- Informatieavond in april met ouders en mentoren.
- Verder contact indien gewenst.
- Wekelijks 1 uur mentorles. Ter ondersteuning van de mentor en om laagdrempelig begeleiding/ wegwijs maken aan de bieden aan de eerste klas, zijn er bij iedere klas tutoren betrokken. De tutoren zijn bovenbouw leerling-mentoren.

Leerjaar 2 en verder:

- Aan het begin van het schooljaar informatieavonden per afdeling per leerjaar
- Minimaal 2 keer per jaar contact met ouders
- Verder contact indien gewenst.
- Ingeroosterde mentormomenten.

3.3. Zorgcoördinator

De zorgcoördinator (Mevr. S. de Gier) werkt samen met de afdelingsleiders om de hulvragen vanuit de mentor, leerling en ouders op te vangen. De zorgcoördinator is de gehele week aanwezig. Zij schuift periodiek aan bij het interne afdelingsleider overleg, waar ook de directeur bij aanwezig is, zodat zorg en didactiek verbonden blijven.

De zorgcoördinatoren en afdelingsleiders voeren hun werkzaamheden in relatie tot de samenwerking met zorgpartners uit op drie niveaus. Op elk van deze drie terreinen hebben ze verschillende taken en activiteiten:

Zorg in de klas en mentoraat: De zorgcoördinator ondersteunt de docent bij deze zorgtaken. Voorbeelden van deze ondersteuning zijn:

- didactische en pedagogische handelen;
- klassenmanagement;
- oudergesprekken;

- het helpen formuleren van onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van een leerling;
- het helpen formuleren van handelingsvragen van de docent.
- Adviseur en begeleiden van de tutoeren die betrokken zijn bij de eerste klas.

Zorg in de school en de zorg- en adviesteams: De zorgcoördinator faciliteert met name de interne zorgstructuur op de school:

- het coördineren van de zorg in de school (door leerlingbegeleider, schoolmaatschappelijk werk, enzovoort);
- ondersteuning warme overdracht po/vo;
- inzicht in de sociale kaart;
- klassenmanagement;
- gesprekken met ouders;
- het zorgbeleid van de school (mee) formuleren;
- het omgaan met privacy gevoelige informatie;
- de coördinatie van het zorgteam op school.

Verder regelt de zorgcoördinator de organisatie en planning van het zorg- en adviesteam.

Het multidisciplinaire zorg- en adviesteam bekijkt de situatie grondig van drie kanten:

1. de onderwijsbehoeften van het kind;
2. de handelingsvragen van de school;
3. en eventueel ook die van de ouders.

Het (interne)ZAT inventariseert waar knelpunten zitten en wat goed gaat. En vervolgens formuleert men een aanpak. Dat kan bestaan uit een aanvullend onderzoek doen, licht ambulante hulp voor ouders en/of kind, een indicatie voor speciaal onderwijs of de voorbereiding van jeugdzorg.

De zorg in het samenwerkingsverband: Wanneer de extra inspanningen door school, het interne zorgoverleg én de zorg- en adviesteams niet tot het gewenste resultaat leiden is het tijd de vraag voor te leggen bij het samenwerkingsverband

De zorgcoördinator bij de bovenschoolse zorg doet de voorbereiding en aanmelding bij de ATLV commissie (ouders informeren en toestemming regelen, alle relevante informatie verzamelen). Verder neemt zij deel aan de bespreking op Pasvorm (SWV) en verzorgt zij een terugkoppeling naar de school/ouders.

3.4. Loopbaanbegeleiding

De begeleiding tijdens de schoolloopbaan op het Fortes Lyceum wordt door de mentor begeleid. Deze is eerste aanspreekpunt en heeft wekelijks een vast moment in het rooster voor begeleiding mentorleerlingen. De mentor leidt samen met afdelingsleider de leerlingbespreking of klassenbespreking.

Loopbaanbegeleiding voor vervolgopleiding wordt geboden door het decanaat. Iedere afdeling (mavo, havo, vwo) heeft zijn eigen decaan die zich bezighoudt met perspectief van vervolgopleiding, keuzemomenten

3.5. Communicatie met de ouders/verzorgers

Mentor is eerste aanspreekpunt voor ouders/ verzorgers. De mentor neemt in het begin van het jaar telefonisch contact op met thuis om kennis te maken en telefoonnummer/ e-mail uit te wisselen in verband met bereikbaarheid. Iedere periode is er voor ouders de mogelijkheid om zich in te schrijven voor een 10 minuten gesprek met docenten en/of mentor. Bij leerlingen waar meer begeleiding of zorg nodig is, is er vaak ook direct contact met afdelingsleider en/of zorgcoördinator, zodat de lijnen kort blijven.

3.6. Ouderparticipatie

MR: voor alle locaties Merewade (Merewade Pro, Omnia college en Fortes Lyceum)

In de MR bestaat de oudergeleding uit 7 tot 9 ouders

Ouderraad Fortes Lyceum

De ouderraad komt een zestal keer per jaar bijeen waarvan een aantal keer in het bijzijn van de locatiedirecteur. De ouderraad is steeds actiever betrokken binnen de school. Dit uit zich bijvoorbeeld is speciaal georganiseerde thema ouderavonden.

Daarnaast verschijnt er wekelijks een journaal met de belangrijkste highlights van afgelopen week en belangrijke data en nieuwtjes om ouders op de hoogte te houden van ontwikkelingen.

3.7. Teambuilding

Tijdens het brugklaskamp is er voor alle eerste jaars leerlingen een eerste kennismaking met teambuilding. Onder begeleiding van de zorgcoördinator en hun mentor gaat de klas aan de slag om elkaar beter te leren kennen en te werken aan groepsvorming, aanvullend op de groepsvorming die ze al doormaken door een week op kamp te gaan.

Alle tweede klassen volgen vanaf zomervakantie tot herfstvakantie 'teambuilding'. Dit is een op maat gemaakte training die afgeleid is van Rots en water training. Voor deze training is dan ook een externe coach ingehuurd. De klassen in het 2^e jaar zijn vaak niet geheel hetzelfde als jaar 1, maar positieve groepsvorming is een voorwaarde voor een succesvol jaar. Om de klassen te begeleiden in de groepsvorming is deze training ingevlogen. De mentor wordt actief bij de teambuilding betrokken en er zal tijdens mentorles op teruggekomen worden.

4. **Mogelijkheden binnen de school als er meer nodig is dan de Basisbegeleiding/ondersteuning**

4.1. Maatwerk

Leerlingen die graag extra bijles of verdieping willen voor een bepaald vak kunnen zich inschrijven voor maatwerk. Maatwerk vindt iedere ochtend plaats van 08.15 uur tot 08.45 uur. Leerlingen kunnen zich hiervoor digitaal inschrijven (per vak/ per periode/ bij een bepaalde docent). Docenten werken tijdens maatwerk met een groep van maximaal 8 leerlingen.

4.2. Dyslexiecoach

Mevr. H. Scheffers is de dyslexiecoach. Zij heeft het dyslexiebeleid op locatie de Wijdschildlaan verder ontwikkelt. Leerlingen met dyslexie worden door haar geholpen in het vinden van passende ondersteuning. Dat kan zijn de extra tijd regeling, werken met Claread of Daisy speler, leerstrategiën doornemen. Niet iedere leerling is gebaat bij alle mogelijkheden. De dyslexiecoach adviseert leerling, ouders en het docententeam.

4.3. Pedagoge

De zorgcoördinator is tevens pedagoge. Zij is naast coördinerend ook uitvoerend bezig met de begeleiding van leerlingen. Leerlingen worden via de mentor of afdelingsleider aangemeld. De begeleiding loopt uiteen van vertrouwenspersoon voor leerlingen tot rouwverwerking en ondersteuning op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling. Er vindt afstemming plaats met het docententeam en er wordt gebruik gemaakt van observaties in de klas.

4.4. Het Zorgadviesteam (ZAT)

Het multidisciplinaire zorg- en adviesteam bekijkt de situatie grondig van drie kanten:

1. de onderwijsbehoeften van het kind;
2. de handelingsvragen van de school;
3. en eventueel ook die van de ouders.

Het ZAT inventariseert waar knelpunten zitten en wat goed gaat. En vervolgens formuleert men een aanpak. Dat kan bestaan uit een aanvullend onderzoek doen, licht ambulante hulp voor ouders en/of kind, een indicatie voor speciaal onderwijs of de voorbereiding van jeugdzorg.

Het ZAT op de locatie Wijdschildlaan bestaat momenteel uit de zorgcoördinator, leerlingbegeleider, jeugdteam, schoolcontactpersoon van het samenwerkingsverband. Deelname jeugdarts, schoolmaatschappelijk werk, en de leerplichtambtenaar is op afroep. Het ZAT vindt op afroep plaats en wordt voorbereid vanuit een intern zorgoverleg met hulpvraag en informatie vanuit de mentor, leerlingbegeleider en zorgcoördinator.

4.5. Ambulante begeleiding - arrangementen

Het Fortes Lyceum werkt samen met ambulante schoolbegeleiders om leerlingen extra te ondersteunen. Afgelopen augustus 2014 is de wet op passend onderwijs ingegaan. Dit betekent dat alleen cluster 1 en 2 nog werken met persoonlijke bekostiging voor leerlingen. Voorheen cluster 3 en 4 zijn ondergebracht bij ons samenwerkingsverband. Via het aanvragen van een arrangement kunnen we leerling of groep gebonden ondersteuning aanvragen. Momenteel is dhr. Rick Baegen de aan onze school verbonden. Hij is 3 dagen inzetbaar als leerlingbegeleider en neemt hierin ook de taken van de, voorheen externe, ambulante begeleider over.

4.6. Extra ondersteuning voor leerlingen met een taalachterstand

Afgelopen schooljaar is er gewerkt aan de vernieuwing van het taalbeleid. Beleidsplan taal: zie bijlage.

4.7. Opvang voor leerlingen die huiswerk niet maken, spullen vergeten, enz.

Er zijn twee opties:

OLC (open leercentrum); Waar leerlingen de mogelijkheid krijgen om na de lessen of tussentijds vanwege uitval, gebruik te maken van computers en naslagwerken om huiswerk te maken. Een aantal momenten in de week maken een aantal leerlingen hier hun huiswerk onder begeleiding. Niet te verwarren met een huiswerkklas. Deze mogelijkheid is opgestart voor leerlingen met een achterstand o.a. op het gebied van taal.

Auditorium: Er is een extra lokaal gerealiseerd om (onderbouw)klassen die uitval hebben, toch een vervangend lokaal te bieden waar ze onder toezicht verder kunnen werken aan de lesstof die op de planning staat. Op deze manier worden lesachterstanden geminimaliseerd en kan school waarborgen dat de leerling het rooster zoveel mogelijk regulier kan blijven volgen. Ook zorgt het ervoor dat de leerling binnen school in beeld blijft en de school hiermee aanwezigheid kan waarborgen.

4.8. Hulpmiddelen

Leerlingen met dyslexie kunnen werken met extra hulpmiddelen; hier wordt o.a. gewerkt met de laptop, Claroread, Daisy speler, extra tijd in de vorm van minder vragen.

Leerlingen met dyscalculie werken voornamelijk met de extra tijd regeling (zie punt 4.2). Leerlingen die veel en langdurig ziek zijn kunnen in overleg met specialist en leerplicht gebruik maken van een aangepast rooster.

De school is toegankelijk voor leerlingen, docenten die slecht ter been zijn (lift).

5. Protocollen:

- 5.1. Pestprotocol: Zie bijlage. Communicatie is belangrijk, omdat de beleving bij pesten bepaald hoe een leerling zich voelt.
- 5.2. Protocol Grensoverschrijdend gedrag: Zie bijlage. De veiligheid van leerling en personeel moet gewaarborgd blijven.
- 5.3. Protocol Dyslexie: Zie bijlage.
- 5.4. Protocol Dyscalculie: Zie bijlage
- 5.5. Protocol Kindermishandeling en huiselijk geweld: Zie bijlage. Gericht op de verschillende functies binnen een school die allemaal kunnen signaleren.

6. Programma's op maat

Om een programma op maat aan te kunnen bieden is er in alle gevallen sprake van overleg en samenwerking tussen school en externe betrokkenen. Uit deze overlegmomenten komen afspraken voort en deze zullen opgenomen worden in begeleidingsplannen.

6.1. Gedragsproblemen

Gedragsproblemen worden als eerste bij de mentor en afdelingsleider inzichtelijk. Mocht er sprake zijn van meervoudige problematiek, waarbij het gedrag structureel door eerder trauma wordt getriggerd, dan komt de zorgcoördinator in beeld. Om gedragsproblemen in beeld te krijgen is afstemming met betrokken docenten, de leerling zelf en ouders, belangrijk. Wanneer er sprake is van een onveilige situatie kan de schoolleiding genoodzaakt zijn om te schorsen. Inspectie en leerplicht komen dan in beeld. Voor de zorgroute verwijs ik naar punt 3.3: De zorgcoördinator → de zorg in het samenwerkingsverband.

6.2. Leerproblemen

Leerlingen en hun didactische en pedagogische groei worden besproken in de periodieke leerlingbespreking. Het docententeam kan gezamenlijk afspraken maken betreffende de leerling, maar het kan ook gebonden zijn aan één vak. De docent kan inzetten op het meegeven van extra oefenmateriaal met bijbehorende evaluatie. Wij bieden geen huiswerkbegeleiding. Via de zorgcoördinator en dyslexiecoach kan informatie opgevraagd worden over remedial teaching praktijken of huiswerkbegeleiding instituten.

6.3. Gezondheidsproblemen

Wanneer er sprake is van langdurige gezondheidsproblemen is de eerste vraag of er een specialist bij betrokken is. In overleg met deze specialist kan er gekozen worden voor een aangepast rooster/ lesmateriaal. Voor ouders moet het dan wel duidelijk zijn dat er altijd een keuze gemaakt moet worden tussen school en herstel. Bij gezondheidsproblemen is het niet altijd mogelijk om je voor school in te zetten. School kan die ruimte bieden, maar dat kan wel betekenen dat je schoolloopbaan vertraging oploopt. De school gaat uit van het advies van de specialist. Dit advies is ook leidend voor leerplicht en inspectie.

6.4. Familieomstandigheden

Wanneer er sprake is van familieomstandigheden die van grote invloed zijn op het welzijn van de leerling, is de zorgcoördinator betrokken. Zij zal verwijzen richting een specialist, zodat het gezin extern ook ondersteuning kan ontvangen. Binnen school kan de leerling begeleiding ontvangen van de pedagoge en leerling begeleider.

6.5. Omgang media/ digitalisering

Social media en jongeren zijn verweven met elkaar. Dit biedt kansen voor leerlingen om buiten hun eigen belevingswereld te kijken, maar ook valkuilen. Met social media komt ook de individualisering van de leerling. Op onze locatie wordt onderwijs aan via I-pad in alle klassen. Leerlingen mogen zelf de keuze maken in het werken met digitale middelen of boeken. Daarnaast werken we met de talentenstroom "Art-factory".

Het kunstvak Art Factory is een talentenstroom waar je op een hele andere manier in aanraking komt met kunst. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van multimedia zoals: 3d tekenen, filmen en fotografie, muziek samplen en website ontwerpen. Mediawijsheid loopt als een rode draad door het programma. Je krijgt inzicht in de werking van de actuele kunst, media en beeldstructuur en je past dat vervolgens toe op je eigen mediaproducties.

Om leerlingen verder te begeleiden in de omgang met media/ social media en de invloed die dit kan hebben, zijn we samen met de dienst gezondheid en jeugd in overleg voor een passend programma om leerlingen te informeren en leren over de voordelen en valkuilen. Dit is ook ter ondersteuning van het pestbeleid.

6.6. Zomerschool

Zomerschool is afgelopen jaar geïntroduceerd binnen onze school. Voorwaarden voor leerlingen om hiervoor in aanmerking te komen:

- Alleen leerlingen die voorgedragen worden tijdens de bevorderingsvergadering kunnen uitgenodigd worden voor de zomerschool.
- Alleen de leerlingen uit de klassen M/H/A3, H/A4 en A5 kunnen deelnemen aan de zomerschool.
- Verzoeken van leerlingen en ouders zullen niet in behandeling worden genomen.
- De zomerschool is niet voor leerlingen die over zijn en graag bijgespijkerd willen worden.
- Kort na de bevorderingsvergadering zal de mentor bellen met de mededeling of de leerling is blijven zitten of dat de leerling wordt uitgenodigd deel te nemen aan de zomerschool om een voorwaardelijke bevordering te kunnen behalen.
- Ouders worden samen met de zomerschoolleerlingen uitgenodigd om de overeenkomsten voor de zomerschool te ondertekenen. Zowel de ouders als de leerling ondertekent de overeenkomst met de voorwaarden van de zomerschool.
- Na de zomerschool kan de leerling een voorwaardelijke overgang verdienen.

7. **Mogelijkheden die er zijn als er meer nodig is dan de school kan bieden**

7.1. Samenwerkingsverband PASVORM: Specialist Passend Onderwijs (SPO), ATLV
 De schoolcontactpersoon staat naast de zorgcoördinator en is bereikbaar om mee te denken met hulpvragen en te adviseren. Daarnaast werkt zij mee aan de voorbereiding voor de invoer van Passend Onderwijs.

Bij meervoudige problematiek en handelingsverlegenheid vanuit de school, kan er in overleg met de schoolcontactpersoon geadviseerd worden om de leerling aan te melden bij de ATLV commissie. Deze bespreking is gebonden aan het samenwerkingsverband. De ATLV is in staat om extra ondersteuning in te zetten om de school, ouders en leerling te adviseren en te begeleiden. Het advies van de ATLV is leidend in het verdere vervolg van de begeleiding.

7.2. Pasvorm: tijdelijke plaatsing

Plaatsing in overleg met SPO. Leerlingen die vastlopen binnen de school op het gebied van meervoudige problematiek (gedrag, emoties in combinatie met resultaten) hebben

soms behoefte aan een time-out. Een korte nieuwe start kan ervoor zorgen dat ze kunnen werken aan de problematiek binnen een rustige leeromgeving, waar ook extra begeleiding kan worden aangeboden en daarnaast richt Pasvorm zich op het hele systeem (gezin). Er wordt gewerkt met de lesstof vanuit de school waar de leerling vandaan komt. De leerling zal ook niet worden uitgeschreven.

7.3. Pasvorm: Langdurige plaatsing, terugkeer school niet wenselijk.

Plaatsing via SWV. Mocht de plaatsing op Pasvorm voor langere duur zijn, dan zal dit altijd in overleg gaan met alle betrokken partijen en leerplicht. Via Pasvorm zal de leerling werken aan een doorstart en ontvangt begeleiding op didactisch en sociaal-emotioneel gebied.

7.4. Onderlinge uitwisseling tussen de scholen

In het kader van een warme overdracht is het mogelijk om leerlingen onderling over te laten stappen. Dit gebeurt op basis van een volledig dossier en in sommige gevallen op basis van contract. Wanneer er sprake is van meervoudige problematiek wordt er via de preventieve bespreking van het samenwerkingsverband gesproken over een eventuele overstap.

7.5. VSO scholen

Het Fortes Lyceum heeft voornamelijk contact met VSO school: Lingewaal college. De doorstroming van leerlingen gaat beide kanten op. Er zijn leerlingen die hier gestart zijn, maar toch passender onderwijs kunnen krijgen op een VSO school en overstappen. Er zijn ook leerlingen die het zo goed doen op de VSO school, dat zij overstappen naar regulier onderwijs en hier hun diploma halen.

Wanneer een leerling de overstap van regulier naar speciaal onderwijs wil maken, zal dit via de ATLV commissie van het samenwerkingsverband Pasvorm moeten worden aangevraagd.

Bijlagen;

- Organogram Zorgroute
- Pestprotocol
- Protocol Grensoverschrijdend gedrag
- Protocol Dyslexie
- Protocol Dyscalculie
- Protocol Kindermishandeling en huiselijk geweld (3x vanwege functiever schillen)
- Bevorderingsreglement
- Verzuimprotocol
- Protocol Route bij verwijdering